

चिरायुष्यपिमार्कंडेयादौशीलमंगलं नास्ति इंद्रियदमनशीलत्वात् कच्चित्तदप्यस्ति हिरण्यकशिपुप्रभृतौ आयुषःस्थैर्यं न वेद्यं दुर्ज्ञातं भगवद्वेषेणाकस्मादेवमृत्युसंभवात् यत्र कुत्र च श्रीरुद्रे मार्कंडेयादिवत् इंद्रियदमनाद्यभावात् शीलमंगलं चायुर्निश्चयश्चेत्युभयमस्ति न चान्यः पूर्वोक्तः कश्चिद्विदोषः तथाऽपि सोऽप्यमंगलः इमं शानवासाद्यमंगलचेष्टितः श्रीमुकुंदं लक्ष्मीकृत्याह कश्चेति कश्चित्सुमंगलः निरवद्यश्च स तु मानहिकांक्षते आत्मारामत्वात् ॥ २२ ॥ एवं विमृश्य रमानिरपेक्षमपि मुकुंदमेव वरं वब्रे तत्किमव्यभिचारिभिः सद्भिः धर्मज्ञानादिभिर्गुणैर्निजैकाश्रयतया च नैरपेक्ष्येण वरं सर्वोत्तमम् तत्र हेतुः अगुणाश्रयं प्रकृतिगुणातीतम् पाठांतरेप्ययमेवार्थः अतएव स्वस्य ईप्सितम् किंच सर्वैर्गुणैरणिमादिभिरपेक्षितं न तम् अयं भावः यद्यपि स्वयमात्मारामत्वेनान्यनिरपेक्षः तथाऽप्याश्रिता अणिमादिसिद्धीर्यथानोपेक्षते तद्वन्मामपिनोपेक्षेत तावतैव तत्सेवयाऽहंकृतार्थास्यां किमन्यैः प्राकृतै

कचिच्चिरायुर्न हि शीलमंगलं कच्चित्तदप्यस्ति न वेद्यमायुषः ॥ यत्रोभयं कुत्र च सोऽप्यमंगलः सुमंगलः कश्च न कांक्षते हि माम् ॥ २२ ॥ एवं विमृश्या व्यभिचारि सद्गुणैर्वरं निजैकाश्रयतया गुणाश्रयम् ॥ वब्रे वरं सर्वगुणैरपेक्षितं रमानमुकुंदं निरपेक्षमीप्सितम् ॥ २३ ॥ तस्यां सदेश उशतीं नवकंजमालां माद्यन्मधुव्रतवरूथगिरोपघुष्टाम् ॥ तस्थौ निधाय निकटे तदुरः स्वधाम स व्रीडहासविकसन्नयनेन याता ॥ २४ ॥ तस्याः श्रियं सि जगतो जगतो जनन्या वक्षो निवासमकरोत् परमं विभूतेः ॥ श्रीः स्वाः प्रजाः सकरुणेन निरीक्षणेन यत्र स्थितै धयत साधिपतीं स्त्रिलोकान् ॥ २५ ॥ शंखतूर्यमृदंगानां वादित्राणां पृथुः स्वनः ॥ देवानुगानां सस्त्रीणां नृत्य तां गायतामभूत् ॥ २६ ॥ ब्रह्मरुद्रां गिरो मुख्याः सर्वे विश्वस्तृजो विभुम् ॥ ईडिरेऽवितथैर्मत्रैस्तल्लिङ्गैः पुष्पवर्षिणः ॥ २७ ॥

रिति तमेव व्रतवतीति ॥ २३ ॥ तदेवाह तस्यां सदेशे कमनीयां नवकंजमालां निधाय तदनुग्रहं प्रतीक्षमाणा तूष्णीं तस्य निकटे तस्थौ कथं भूतां मालाम् माद्यन्तो ये मधुव्रताः तेषां वरूथस्य गिरा उपघुष्टां नादिताम् कथं भूता श्रीः स व्रीडहासेन विकसन्नयनेन तेन तस्य उरः स्वधाम याता सती वक्षःप्रतीक्षमाणा तस्यावित्यर्थः ॥ २४ ॥ भगवानपि त्रैलोक्याभिवृद्धये स्ववक्षस्तस्याः स्थानं ददावित्याह तस्या इति विशिष्टा भूतयो विभवाय स्याः तथा त्रिजगतो जनन्याः श्रियः परमं सुस्थिरमैधयत अवर्धयत् ॥ २५ ॥ २६ ॥ तल्लिङ्गैः विष्णुप्रतिपादकैः अवितथैर्यथा र्थैः ॥ २७ ॥